Brændeviinshandel, men denne er ogsaa meget skadelig for Kjøbstæderne, da Gjæstgiverierne meget ofte ligge umiddelbart udenfor Kjøbstædernes Porte, og med den her foreslaaede Lov at udvide den hidtilværende begrændsede Ret til en omfattende Ret til Brændeviinshandel, forekommer mig dog er at gaae videre end nødvendig. Jeg formener, at man maatte kunne indskrænke Bestemmelsen til kun at gjælde for de Gjæstgiverier, der ligge i den almindelige for Handel bestemte Afstand af 1 1/2 Miil fra Kjøbstaden. Til disse Bemærkninger skal jeg for Tiden indskrænke mig.

Jessen: Det forekommer mig, at min ærede Collega, som sidst havde Ordet, ikke tog tilstrækkeligt Hensyn til, at det foreliggende Lovforslags Bestemmelser dog kun gaae ud paa at tillade Etablering af Handel med Brændeviin paa Steder, der ligge 1 1/2 Miil fra Kjøbstæderne. Den gjældende Afstandsbestemmelse for Detaillister og Kjøbmænd er jo nemlig, at de ikke maae etablere sig uden i en Afstand af 1 1/2 Miil fra en Kjøbstad, og følgelig vil Brændeviinshandel paa Landet, da den efter Lovforslaget skal være indskrænket til at drives af de nævnte Næringsbrugere, ogsaa kun kunne finde Sted 1 1/2 Miil fra Kjøbstæderne. (Tobiesen: Maa jeg bede om Ordet!) Det er imidlertid muligt, at jeg ikke har forstaaet den ærede Taler rigtig, og at min Bemærkning altsaa maaskee har været overflødig. Jeg kan iøvrigt være ganske enig med de tvende foregaaende ærede Talere i, at der egentlig ikke fra Kjøbstædernes Side bør reises nogen Modstand imod det foreliggende Lovforslag, eftersom dette ikke i nogen væsentlig Grad vil forandre den nuværende Tilstand. Det er jo desuden ogsaa naturligt og billigt, at Befolkningen efterhaanden, som der paa Landet opstaaer særlige nye Afsætnings- og Omsætningssteder, hvorhen Beboeren færdes, ogsaa maa have Adgang til der at kunne faae de almindelige Livsfornødenheder. Jeg vil dermed ingenlunde sige, at det kan være ligegyldigt for Kjøbstæderne, at der etableres saadanne Handeler med Brændeviin paa Landet. En ikke ubetydelig Handel i Kjøbstæderne er meget mere en Mellemhandel mellem Consumenter paa Landet og Producenter, og den Handel, der saaledes finder Sted mellem Kjøbmanden som Mellemhandler og Bonden, vil selvfølgelig herefter forsvinde med Hensyn til Brændeviin, som jo er en vigtig Artikel, idet denne Handel forandres til at blive en Handel mellem Brændeviinsproducenten og den vedkommende Detaillist eller Kjøbmand paa Landet. Der vil altsaa ganske vist skee nogen Forandring i de Forhold, der tidligere have fundet Sted, men disse Forhold ere allerede tildeels blevne forandrede og tilintetgjorte under den nuværende Ordning og paa Grund af de ikke faa Bevillinger, der efterhaanden ere blevne givne til Brændeviinshandel paa Landet.

Jeg troer heller ikke, at den foreslaaede Adgang til Brændeviinshandel paa Landet paa nogen Maade vil forøge Faren for Drukkenskab. Jeg troer, at det i det Hele taget har viist sig, at den Friheds- og Selvstændighedsfølelse, der er bleven udbredt i Folket, har været et virksomt Middel til at bringe Undseelse tilveie i alle Samfundsklasser ved at vise sig berusset, og, naar man vil sammenligne Tilstanden, som den er nu, med Tilstanden for 20 Aar eller for endnu kortere Tid siden, hvor det var sædvanligt paa Markederne og paa andre Steder at see en Masse Mennesker berusede, medens det nu lykkeligviis hører til de sjeldne Undtagelser, saa troer jeg, at man vil indrømme, at der ikke fra Lovgivningens Side behøves noget særligt Værn mod at lade Adgangen for Befolkningen til at kjøbe Brændeviin blive let. Hvad der derimod væsenlig maa arbeides hen til, det er at søge at forebygge Udskænkning. Det er nemlig ikke Forhandlingsretten, som forekommer mig at medføre nogen Fare, men Udskænkningsretten, og de Bestemmelser, der ere indsatte i Lovforslaget, for at forhindre ulovlig Udskænkning af Brændeviin, altsaa Værtshuushold, forekomme mig maaskee at behøve at skærpes noget. Der er saaledes i Lovforslaget søgt at værne imod, at Handel med Brændeviin skal gaae over til Udskænkning af Brændeviin, deels ved at sætte en høi Kjendelse for Erhvervelsen af Næringsbeviis paa Brændeviinshandel, deels ved lige-